

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов
Кафедра французької та іспанської філологій

Затверджено
на засіданні кафедри
французької та іспанської філологій
факультету іноземних мов
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол №9 від 26 червня 2023 року)

Завідувач кафедри _____ Піскозуб З.Ф.

Силабус з навчальної дисципліни
«Історія французької мови»,
що викладається в межах ОПП першого бакалаврського рівня
вищої освіти для здобувачів з спеціальності
035 «Філологія»

Львів 2023 р.

СИЛАБУС КУРСУ

Силабус курсу «Історія французької мови» 2023-2024 навчального року

Назва курсу	«Історія французької мови».
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка, вулиця Університетська, 1.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет іноземних мов, кафедра французької та іспанської філологій
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Підготовка бакалавра з галузі знань 03 гуманітарні науки за спеціальністю 035.055 Філологія спеціалізацією Мова і література (англійська, німецька, французька, іспанська).
Викладачі курсу	Мандзак Іван Антонович, науковий ступінь: кандидат філологічних наук, вчене звання: доцент, посада : доцент.
Контактна інформація викладача	Електронна адреса: imandzak@gmail.com Моб. тел.: 067 2510268.
Консультації по курсу відбуваються	Можливі консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Skype або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка курсу	Курс складається з 32 годин (20 лекційних та 12 практичних занять) для студентів III-го року навчання. (У-й семестр).
Інформація про курс	Курс з Історії французької мови розроблено таким чином, щоб надати учасникам навчання необхідні знання з головних питань з її розвитку на різних історичних етапах, та з метою підготовки студента до вмілого формулювання самостійних висновків, що стосуються особливостей проблем історії мови та впливу на її розвиток політичного, соціального і культурного факторів різних епох. У курсі, передбачено також 28 годин на самостійну роботу студента. Курс покликаний розвивати навички та уміння проводити самостійні наукові дослідження з історії мови, та історичних подій країни, які вплинули на її розвиток та встановлення як національної мови.
Коротка анотація курсу	Навчальний курс «Історія французької мови» є теоретичною (обов'язковою) дисципліною зі спеціальності 035 Філологія для освітньої програми Мова і література (Англійська, німецька, французька, іспанська), яка викладається в V-у семестрі в обсязі 1 кредиту (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни «Історія французької мови» є: 1) надання студентам необхідного теоретичного матеріалу з основних, найголовніших проблем з історії виникнення, розвитку та встановлення французької мови як національної; 2) ознайомлення з працями французьких та вітчизняних дослідників історії мови; 3) виокремлення основних історико-соціальних подій, які в тій чи іншій мірі, вплинули на розвиток мови, починаючи з часів романської Галії, епохи середніх віків, Ренесансу та Просвітництва, революційних подій 1789, 1830, 1848, 1870 рр. до сучасності.
Література для вивчення дисципліни	Основна література (наявна на кафедрі): 1. Морощкіна Г.Ф. La langue et la civilisation française à travers les siècles : Історія французької мови. – Вінниця: Нова Книга, 2011.

	<p>2. Dombrovski O. A. Histoire de la langue française. – Львів: Видавництво Львівського університету, 1972. – 140 с.</p> <p>3. Marchello-Nizia Ch. Le français en diachronie : Douze siècles d'évolution. – P. : Éditions « OPHRYS », 1999. – 170 p.</p> <p>4. Cohen M. Notes de méthode pour l'histoire du français. – M. : ÉLE, 1958. – 100 p.</p> <p>5. Bourel G. et 5 aa. Chronologie de l'Histoire de France des origines à nos jours. – P. : Hatier, Bescherelle, 2013.</p> <p>6. Dubois J., Giacomo M., Guespin L., Marcellesi C., Mével J.-P. Dictionnaire de linguistique. – P. : Librairie Larousse, 1973. – 516 p.</p> <p>7. Ганич Д.І., Олійник І.С. Словник лінгвістичних термінів. – К.: «Вища Школа», 1985. – 360 с.</p> <p>8. Gaiffe F., Maille E., Breuil E., Jahan S., Wagner L., Maijon M. Grammaire Larousse du XX-e siècle. – P. : Librairie Larousse, s.d. – 476 p. (À lire les pages 14-17 : Histoire résumée de la langue française).</p> <p>9. Мандзак І.А. Histoire de la France. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. – 140 с.</p> <p>Допоміжна література:</p> <p>10. Nouvelle Histoire de la France : Les ancêtres. P., 1967.</p> <p>11. Сімонок В.П. Французька мова для студентів старших курсів юридичних факультетів: Країнознавчі, історичні та правові матеріали. – Харків: Право, 2004.</p> <p>12. Nony D., André A. Littérature française : Histoire et anthologie. – P. : Hatier, 1987. – 464 p.</p> <p>13. Dictionnaire général Larousse. Pour la maîtrise de la langue française, la culture classique et contemporaine. – P. : Larousse, 1993. – 1690 p.</p> <p>Інтернет ресурси:</p> <p>http://fr.wikipedia.org/wiki/Histoire_de_France https://fr.m.wikipedia.org/ > Н... https://www.axl.cerfan.ulaval.ca > his... https://www.espacefrançais.com > hi... https://www.1jour1factu.com > com...</p>
Тривалість курсу	32 год. (V-й семестр).
Обсяг курсу	32 години аудиторних (20 лекційних та 12 практичних занять). На самостійну роботу передбачено 28 годин (V-й семестр).
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде :</p> <p>Знати: основні (головні) етапи розвитку та встановлення французької мови як національної та окремі питання історичних факторів впливу на її розвиток, які мали місце від найдавніших часів (епохи Юлія Цезаря та Версенжеторікса, I-ше ст. до н.е.) до сьогодення.</p> <p>Вміти: підбирати та аналізувати необхідну інформацію з метою поглиблення знань з курсу «Історія мови», вміло формулювати самостійні висновки, які стосуються особливостей розвитку історії мови на певних історичних етапах.</p>
Ключові слова	Історія, мова, кельти, Галія, римляни, франки, класична латинь, народна латинь, феодальна епоха, старофранцузька мова, субстрат, суперстрат, адстрат, діалекти, франкська мова, романські мови,
Формат курсу	Очний.
	Проведення консультацій наприкінці тижня (щоп'ятниці).
Теми	Теми подані нижче у формі СХЕМИ КУРСУ*
Підсумковий	1. 2 модульні (контрольні) роботи в кінці навчального семестру.

контроль, форма	2. Іспит.
Пререквізити	Для вивчення курсу «Історія французької мови», студенти потребують базових знань з загально-європейської історії, зокрема країн, які межують з Францією (Нідерланди, Бельгія, Німеччина, Італія), та курсу «Лінгвокраїнознавство».
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація основних авторів та їх розробок. Дискусія навколо окремих, найважливіших тем з історії французької мови. Виступи студентів з обраної тематики досліджень та групове обговорення. Презентація коротких рефератів з досліджуваних проблем з метою розвитку навиків проведення занять перед аудиторією.
Необхідне обладнання	Із урахуванням специфіки навчальної дисципліни – використання наочного забезпечення є доцільним (проекційної техніки), крім загально вживаних програм та необхідної літератури.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні/самостійні тощо : 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 25. • контрольні заміри (модулі): 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 25. • іспит/залік: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50. Підсумкова максимальна кількість балів 100. <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Питання до іспиту.	1. Франція «до Франції».

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Романізація Галлії. 3. Латинська мова і її розповсюдження у Галлії. 4. Кельтські елементи у вульгарній латині Галлії. 5. Завоювання Галлії Франками. 6. Франкські елементи у французькій мові. 7. Формування французької мови від вульгарної латині Галлії. 8. Принципи поділу історії мови на періоди. 9. Особливості галло-романської мови У-УІІІ ст. 10. Мовний внесок основних народів, які сприяли розвитку та утворенню французької мови. 11. Галлія до та після 50-х років до нашої ери. 12. Значення У-го ст. нашої ери в історії Галлії та розвитку мови. 13. Перші писемні твори романською мовою (romanz, roman, lingua romana). 14. Мови, які використовували в Галлії до ІХ-го ст. 15. Загальна характеристика старофранцузької мови (ІХ-ХІІІ ст.). 16. Історичні умови, в яких розвивалася середньофранцузька мова (ХІУ-ХУ ст.). 17. Історична обстановка у Франції в ХУІ ст. та утворення національної мови. Епоха Відродження. 18. Загальна характеристика французької мови ХУІІ-го ст. Утворення « style grésieux » та його критика. 19. Загальна картина стану мови у ХУІІІ ст. 20. Загальна характеристика умов розвитку мови у ХІХ ст. 21. Сучасний стан літературної мови та розмовної мови.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

* Схема курсу

Тижні / кількість годин	Теми	Література.	Самостійна робота Кількість годин	Термін виконання
1-й тиждень вересня 2 години.	Тема 1. Галлія до її завоювання Римлянами. Французька мова – мова романська.	Nouvelle Histoire de la France : Les ancêtres. P., 1967.	Франція «до Франції». (2 години).	10.09.21
2-й тиждень вересня. 2 години	Тема 2. Народи, які створили Францію та її мову: Кельти, Галли, Римляни, Франки.	Bourel G. et Sa. Chronologie de l'Histoire de France des origines à nos jours. P., 2013.	Звичаї Кельтів, Галлів та Римлян та їх вплив на розвиток мови (2 год.).	17.09.21
3-й тиждень вересня. 2 години.	Тема 3. Історичні етапи розвитку французької мови: (1) Від І-го ст. до нашої ери до У-го ст. нашої ери. Методи та фактори латинізації Галлії.	Мандзак І.А. Histoire de la France. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. – 140 с.	Юлій Цезар та Версенгеторікс – дві історичні постаті, які змінили хід	24.09.21

	Галлський і латинський словниковий фонд у фр.мові.		розвитку Галлії (2 год.).	
4-й тиждень вересня. 2 години.	Тема 3. Історичні етапи розвитку французької мови: (2) Від V-го ст. до VIII-го ст. нашої ери.	Мандзак І.А. Histoire de la France. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. – 140 с.	Мови, якими користувалися у Галлії до IX-го ст. (2 год.).	1.10.21
1-й тиждень жовтня. 2 години.	Тема 3. Історичні етапи розвитку французької мови: (3) VIII-IX ст.: століття перших письмових текстів французькою мовою.	. Мандзак І.А. Histoire de la France. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. – 140 с.	Перекласти письмово « Les Serments de Strasbourg » сучасною французькою мовою.	8.10.21
2-й тиждень жовтня. 2 години.	Тема 4. Старофранцузька мова IX – XIII ст.: перші поетичні твори та розквіт літератури (Chanson de Roland, XI-e s.). Історичні події, які вплинули на розвиток французької мови.	Bourel G. et 5aa. Chronologie de l'Histoire de France des origines à nos jours. P., 2013.	Передати письмово зміст сучасною французькою мовою поеми « La Chanson de Roland » (1,5 год.).	15.10.21
3-й тиждень жовтня. 2 години	Тема 5 (1). Середньофранцузька мова: Вплив історичних подій на розвиток мови. Розвиток літератури: лірична поезія, балади, роман прозовий.	Bourel G. et 5aa. Chronologie de l'Histoire de France des origines à nos jours. P., 2013.	Передати письмово зміст сучасною французькою мовою поеми « Le Grand Testament, de Villon » (2 год.).	22.10.21
4-й тиждень жовтня. 2 години.	Тема 5 (2). Фонетичні особливості середньофранцузької мови та їх вплив на орфографію французьких слів. Граматична структура мови.	Мандзак І.А. Histoire de la France. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. – 140 с.	Виписати з текстів середньофранцузької мови слова з діфтонгами та трифтонгами (2 год.).	29.10.21
1-й тиждень листопада. 2 години.	Модульне опитування.		Підготовка до усного та письмового модульного опитування (2 год.).	5.11.21
2-й тиждень	Тема 5 (3). Граматична структура мови та збагачення	Bourel G. et 5aa. Chronologie de	Скласти список слів, які збага-	12.11.21

листопада. 2 години.	словника середньо-французької мовою. Тема 6. Французька мова XVI ст. (Епоха Ренесансу): мова «короля» стає мовою національною. Фонетизм, правопис, граматики та збагачення словника мови XVI-го ст.	l'Histoire de France des origines à nos jours. P., 2013.	тили середньо-французьку мову, опрацювавши поему «La Ballade des Pendus» de Villon». (2 год.).	
3-й тиждень листопада. 2 години.	Тема 6. Французька мова XVI ст. (Епоха Ренесансу): мова «короля» стає мовою національною. Фонетизм, правопис, граматики та збагачення словника мови XVI-го ст.	Cohen M. Notes de méthode pour l'histoire du français. – M. : ÉLE, 1958. – 100 p.	Опишіть історичні події, які вплинули на розвиток мови, як національної (2 год.).	19.11.21
4-й тиждень листопада. 2 години.	Тема 7. XVII ст. – епоха народження сучасної французької мови: історичні умови; концепція літературної норми та пуризму.	Cohen M. Notes de méthode pour l'histoire du français. – M. : ÉLE, 1958. – 100 p.	Пуризм та його задача і значення у розвитку сучасної французької мови (1,5 год.).	26.11.21
1-й тиждень грудня. 2 години.	Тема 8. XVIII ст.: створення Французької Академії, яка сприяє публікації перших словників та інших матеріалів.	Морошкіна Г.Ф. La langue et la civilisation française à travers les siècles : Історія французької мови. – Вінниця: Нова Книга, 2011.	Підготувати матеріали про створення Французької Академії та її роль у розвитку французької мови. (1,5 год.).	3.12.21
2-й тиждень грудня. 2 години.	Тема 9. XVIII ст.: - століття Просвітництва: історичні події, в умовах яких розвивається французька мова. Лінгвістичні концепції XVIII ст.	Морошкіна Г.Ф. La langue et la civilisation française à travers les siècles : Історія французької мови. – Вінниця: Нова Книга, 2011.	Підготувати матеріали про Просвітництво та його роль у розвитку французької мови. (1,5 год.).	10.12.21
3-й тиждень грудня. 2 години.	Тема 10. Французька мова XVIII с.: фонетизм, правопис, синтаксис, мовні засоби збагачення лексики.	Bourel G. et 5aa. Chronologie de l'Histoire de France des origines à nos jours. P., 2013.	Описати історичні події та їх вплив на розвиток мови XVIII-XIX-XX	17.12.21

			ст ст. (2 год.).	
4-й тижень грудня. 2 години	Тема 11. Французька мова XIX-XX ст. : історичні події та їх вплив на розвиток мови (лексика, граматика, структура речення, народна мова і пуризм, публікація словників та граматик, правопис, фонетична структура).	Bourel G. et 5aa. Chronologie de l'Histoire de France des origines à nos jours. P., 2013. Морошкіна Г.Ф. La langue et la civilisation française à travers les siècles : Історія французької мови. – Вінниця: Нова Книга, 2011. Gaiffe F., Maille E., Breuil E., Jahan S., Wagner L., Maijon M. Grammaire Larousse du XX-e siècle. – P. : Librairie Larousse, s.d. – 476 p. (À lire les pages 14-17 : Histoire résumée de la langue française).	Підготовка до модульного опитування та задачі іспиту.	24.12.21
Всього: 32 години			Всього: 28 годин.	